

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. Quid de eorum prædicatione nobis verius videatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

immoremur: haud enim reculamur, quin ita possint reduci ad pauciora, quam quinque: illud largiri non possumus, nec debemus, communioem sententiam, ea quinque dispartientem, propterea esse refutandam.

TRACTATUS VIII.

De prædicatione concretorum, & abstractorum ad quinque prædicabilia spectantium.

C A P V T I.

Quid de eorum prædicatione nobis verius videatur.

1. Sero primò: abstracta substantialia ratione quidem, sed sola inuicem distincta, nihilominus possunt inuicem verè prædicari: quare hæc prædicationes sunt veræ, humanitas est animalitas, humanitas est rationalitas, animalitas est conuerso est humanitas, rationalitas etiam est humanitas, animalitas est rationalitas, rationalitas est animalitas. Ita quoad quatuor priores propositiones Fonseca lib. 5. metaph. cap. 28. quæst. 13. sect. 4. Oñe qu. 3. vniuersalium art. 3. Masius quæst. 6. Mercadius in cap. de genere. Canter. cap. de differ. & plures alij quos suppressis nominibus refert Rubius in logica tractatu de natura entis rationis num. 11. Ita etiam tum quoad quatuor illas priores propositiones, tum quoad duas posteriores, Sotus in prædicabilibus quæst. 3. art. 2. post medium. Hurtadus citata disputat. 3. sect. 3. Arriaga disp. 4. logic. sect. 9. subsect. 2.
2. Suadet autem ea assertio hunc in modum: identitas realis subiecti, & prædicati sufficit ad veritatem enuntiationis neutiquam reduplicatiuæ: prædictæ enuntiationes nulla particula reduplicante sunt affectæ, earumque prædicata subiectis sunt realiter eadem: quidni ergo sint veræ? Item secundo: hæc ipsa de causa, videlicet ob realem identitatem nulla reduplicatiue adiecta affirmatam, verè inuicem prædicantur abstracta accidentium, necnon concreta, tum accidentium, tum etiam substantiarum: harum ergo abstracta similiter poterunt absque ullo falsitatis periculo inuicem prædicari: Rursus tertio: de humanitate eius essentia ac definitio verè prædicatur: ea autem alia non est quam animalitas, & rationalitas: hæc igitur de illa verè prædicantur. Præterea quarto: hæc prædictio est vera; hæc humanitas Christi v. g. est humanitas: ergo etiam hæc erit vera, humanitas est animalitas: antecedens est per se notum, & à nemine, quem viderim, non admissum: consequentia perspicua: cur enim abstractum speciei de abstracto indiuidui, nempe huius hominis, verè prædicari queat, & non abstractum generis de abstracto speciei. Quintò: & recidit in idem: hæc propositio est vera, hæc animalitas est animalitas: quidni ergo & ista, humanitas, siue quod iuxta est, animalitas rationalis est animalitas.

3. Sextò: hæc prædictio, vel iuxta plerosque aduersarios est vera: paternitas est essentia diuina, siue deitas, nimirum quia, licet subiectum sit abstractum

Patris & prædicatum Dei, tamen alterum cum altero realem habet identitatem: par conditio est huius propositionis profectò verissimæ, iustitia diuina est eius misericordia, vbi nihilominus abstractum de abstracto, iusti scilicet de eo quod est misericordis, enunciatur: cur non ergo similiter in creatis, abstracta de abstractis secum realiter identificatis prædicentur? quod si paternitas diuina non solum re sed ratione includat naturam, ac deitatem, & iustitia diuina misericordiam (an enim ita se res habeat, vel secus, impræfens non definitio) adhuc valet nostrum argumentum, si non vt probet, animalitatem verè dici de rationalitate, at certè vt conuincat, eam nec non rationalitatem ex vero affirmari posse de humanitate: hæc enim illas non re modo sed etiam ratione includit. Vterius animalitas est ratio quædam communis & non singularis: habet ergò aliqua inferiora sibi proxima, & immediata, de quibus verè possit enunciari: ea verò quamnam obsecro sunt nisi humanitas, & equinitas? potest igitur ac debet animalitas de eis, verè prædicari. Profectò iuxta contrariam sententiam animalitas esset, & non esset ratio superior: esset, vt omnes habent in confello: non esset, quia de nullis inferioribus immediatè prædicabilis: quemadmodum autem id quod potest de aliquibus inferioribus sibi immediatis verè prædicari, nequit esse indiuiduum, aut ratio singularis; ita è regione quod de nullis inferioribus sibi immediatis verè prædicatur, cuiusmodi secundum aduersarios est animalitas, id nequit esse ratio superior, & vniuersalis. Denique humanitas, & equinitas haud sunt primò diuersæ, sed potius in aliquo prædicato vtrique communi vniocè conueniunt, aliàs ne homo & equus eam haberent conuenientiam: quo pacto, nisi albedo, & nigredo vniocè participarent rationem coloris, sanè album, & nigrum neutiquam possent in ratione colorati vniocè conuenire: quodnam autem esse potest illud commune prædicatum, in quo humanitas, & equinitas vniocè conueniant nisi animalitas, aut aliud abstractum id genus? Dices, esse non animalitatem, sed rationem transcendentem entis, aut rei, quippe apud aduersarios nihil est celebrius, quam hanc prædicationem, humanitas est res quæ est animalitas, & alias similes esse veras: cæterum in primis eorum non pauci censent, rationem entis & rei esse non vniocam, sed analogam: Deinde si lubet esse vniocam, inde potius sequitur quod intendimus, nempe animalitatem etiam esse rationem vniocam respectu humanitatis & equinitatis: qui enim fieri potest, vt conceptus remotus, & vniuersalior sit vniocus respectu aliquorum inferiorum, quin eorundem etiam contemplatione sit vnioca ratio inferior, & immediata tamen è contrario fieri quandoque possit, vt ille sit analogus, quin hæc talis sit, sed potius vnioca? Sic iuxta omnes repugnat hominem, & equum v. g. vniocè conuenire in ente aut substantia, quin ita conueniant in animali sibi pro priori, quamuis è conuerso conueniant iuxta non paucos analogice in ente, non tamen in animali. Quocirca vt dictum est, si humanitas, & equinitas conueniunt vniocè in conceptu entis, aut rei, magis est vt similem conuenientiam habeant in animalitate, quæ vtramque propius contingit.

4. Assero secundo: abstracta substantiarum in sensu formali, & reduplicatiuo modo verè, modo falsò inuicem prædicantur. Ita Fonseca lib. illo 5. metaph. c. 28. q. 13. Hurt. vbi suprâ, & alij per plures. Probatur, & declaratur ex dictis: hæc propositiones: rationalitas formaliter est animalitas, animalitas in quantum animalitas

animalitas duntaxat est humanitas, aliaque similes, sunt omnino falsæ, nimirum quia faciunt sensum formalem, nec solam identitatem realem, quæ datur, sed identitatem rationis, quæ earum extrema carent, affirmant. Sic hæc propositiones; Deus voluntate intelligit, intellectu amat, misericordia punit, iustitia condonat, necnon etiam istæ; attributum æternitatis est attributum immensitatis, & unitatis est bonitatis, aliaque id genus, à Theologis communiter iudicantur falsæ, propterea quod non in resola sistant, sed ad modum eius concipiendæ se extendant, ac rationes identitatem enuntient. Sic etiam eodem nomine concreta ipsa substantialia formaliter ac reduplicatiuè sumpta nisi falsò non prædicantur inuicem: nemo enim Realium has propositiones negabit esse falsas; animal in quantum animal est rationale, animal formaliter ac ratione nostra est hinnibile, hoc propterea tale, & quoad conceptum suum vltimum animal superadditum est animal, rationale similiter sumptum est animal. Cæterum hæc prædicationes sunt veræ, humanitas formaliter, ac ratione nostra est animalitas; rationalitas, in quantum rationalitas, est humanitas, eamvè quidditatiuè constituit; necnon harum conuertentes. Recte ergò positum est assertumque, abstracta substantiarum, de abstractis eiusdem generis secum realiter identificatis, interdum falsò, interdum verè adstrui.

Quod attinet ad concreta, & abstracta secundæ intentionis comparata tum inter se, tum etiam cum concretis abstractisque primæ intentionis; tandem tertio assero: hæc prædicationes sunt veræ, homo est species, animal est genus: hæc falsæ; homo est specieitas, ut ita loquar, haud enim aliud vocabulum suppetit; animal est genereitas: hæc verè albedo est species, color est genus: item hæc similiter, animalitas est genus, humanitas est species, rationalitas est differentia: hæc verò falsæ, genereitas est specieitas, specieitas est genereitas: hæc autem veræ, genereitas est vniuersalitas, specieitas est vniuersalitas: deinde hæc genereitas est genus, specieitas est species, veræ aut falsæ propterea genus, & species naturam genericam, & specificam in recto, & formam intentionalem in obliquo, aut è contrario inuoluit: denique hæc veræ, genus respectu quorundam inferiorum, est accidens respectu aliorum, v.g. coloratum est genus comparatione albi, & nigri, accidens verò, si cum aliquo subiecto secundum se sumpto comparetur. Hæc assertio quoad omnes suas partes, dempta ea, qua statui-mus, abstracta substantiarum esse genera, species, & differentias, de qua capite sequenti, ea inquam exempta & insuper ea, qua posuimus genereitatem esse genus, & specieitatem esse speciem, quando genus & species eiusmodi formas intentionales important in recto, secus verò quando non eas sed naturam genericam & specificam in recto concernunt; est P. Rubij tractatu illo de natura entis rationis, qui est ante cap. 2. de gen. & aliorum omnium authorum; estque per se, ac sponte sua perspicua: necnon ex dictis supra lib. 3. tract. 3. cap. 3. ibi eni-m latè & ex professo ostensum est, quid concreta accidentalialia, siue primæ, siue etiam secundæ intentionis important in recto, quid in obliquo, quid intrinsecè, quid extrinsecè & tantum connotatiuè. Ex modo autem, quo eiusmodi concreta includunt partes suas, dependet modus illa prædicandi, aut de se inuicem, aut de abstractis, formisve suis, necnon etiam subiectis. Videnda etiam sunt, quæ disputauimus tract. 2. huiusmet libri cap. 3.

CAPVT II.

Proponuntur, & dissoluuntur argumenta aliqua contra assertiones capitis precedentis.

Atque in primis abstracta substantiarum, siue æqualia sint, siue inæqualia, ac superiora, vel inferiora non posse inuicem verè prædicari; aut absolutè, contra quam statuimus assertionem primam, aut à fortiori adiecta particula, in quantum, formaliter, aliave simili, contra quam deliberauimus assertionem secundam, tuentur Beatus Thomas 4. contra gentes cap. 87. & opusculo de ente, & essentia cap. 3. & 4. Caietanum cum eo hoc posteriori loco, & Ferraratum priori, tum etiam primo contra gentes cap. 18. & 23. Scotus in 1. dist. 2. quæst. 7. communiter eius asseclæ Canariensis 1. part. quæst. 28. art. 2. disp. 2. Niphus 3. metaph. quæst. 2. conclus. 5. Suarez tom. 1. metaph. disput. 6. sect. 10. Rubius tract. illo de nati-ent. rationis iterum iterumque citato. Amicus de vniuers. tract. 4. q. 9. dub. 5.

Probatum autem hæc opinio, & nostra improbatum, primo talem in modum: nequit idem prædicatum poni per intellectum verè in aliquo subiecto, & simul ab eo per intellectum abstrahi; sicut per informationem, durationem, vocationem, nequit aliquid esse physicè, & simul non esse in alio velut subiecto, tempore, aut loco: at duo illa semel contingerent, si qua propositionum earum, de quibus controuertitur, esset vera: nam cum dicitur, humanitas est animalitas, hæc in primis ponitur iuxta nos verè in humanitate, quippè de qua verè prædicatur; deinde simul ab ea abstrahitur per intellectum, quoniam sumitur, ut abstractum quoddam: par autem ratio est cæterarum prædicationum, de quibus est quæstio; omnes ergo sunt falsæ, tum absolutè sumptæ, tum à fortiori, si qua earum particulam aliquam reduplicatiuam adiciat.

Secundo probatur eadem opinio: nulla pars, quatenus talis, potest de toto prædicari: tum quia hæc de causa hæc propositio est falsa, homo est anima: tum quia nè ipsum animal posset verè prædicari de homine, & reliquis inferioribus, nisi esset totum quoddam potestatiuum ea virtualiter, & implicite continens; atqui animalitas, propterea talis, non habet rationem totius continentis quodammodo species, & differentias, sed potius partis, aut formalitatis cuiusdam respectu illarum: haud enim nisi pars potest à toto abstrahi; animalitas autem est abstractum quoddam: nequit ergò de humanitate, rationalitate, aliisve speciebus, ac differentiis, in abstracto sumptis verè prædicari, aut hæc de illa: quo fit, ut omnes enunciationes in controuersia positæ sine proflus falsæ, ut inueniuntur constabit.

Rursus tertio suadet eadem opinio, quoad quatuor priores propositiones, nempe has humanitas est animalitas, humanitas est rationalitas, earumque conuertentes: siquidem hæc prædicatio, equinitas tantum est equinitas, iuxta Auicennam, quem sequuntur omnes, est vera: equinitas ergò nec est animalitas, nec hinnibilitas, aut è conuerso; aliàs non esset tantum equinitas: quod ergo perinde est, humanitas non est verè animalitas, nec rationalitas, aut è diuerso. Vltimus quartò suadet eadem sententia, quoad easdem quatuor prædicationes controuersias præsentis: rationalitas nequit prædicari de humanitate velut differentia: huius enim proprium est, prædicari in quale, adeoque per modum alteri